

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	553 - 01 - 46
Дата	26 / 06 2015 г.

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, № 454-01-36, внесен от Михаил Райков Миков и група народни представители на 6 ноември 2014 г., приет на първо гласуване на 30 април 2015 г.

08
09
ХК

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията

(обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г., изм., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. В чл. 1, ал. 2 след думите "положение на пазара" се добавя "злоупотреба със значителна пазарна сила."

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 1 се изменя така:

„§ 1. В чл. 1, ал. 2 след думите "нелоялна конкуренция" се добавя "или злоупотреба с по-силна позиция при договаряне."

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1:

§ 1. В чл. 1, ал. 2, изречение първо накрая се добавя „или злоупотреба с по-силна позиция при договаряне.“

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Създават се нови §:

1. § ... В чл. 4 преди думите «от Народното събрание» се добавя «след проведена публична процедура по номинация и избор» и се създава изречение второ: «Членовете на комисията могат да бъдат преизбирани веднага само за още един мандат.»

2. § В чл. 8 с правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова т. 11:

„11. приема методики за извършваните производства по този закон, изготвени в съответствие с общите принципи на конкурентното право и съобразно правото на ЕС за извършваните производства по този закон, които обнародва в „Държавен вестник“ и публикува на интернет страницата си.“

б) Досегашните точки 11- 15 стават съответно точки 12-16.

3. § В чл. 9, ал. 1, т. 7 числото „14“ се заменя с „15“.

4. § В чл. 13, ал. 2, т. 2 преди думите «имуществени санкции» се добавя «20% от»;

5. § В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 в текста преди т. 1 след думите “сдружения на предприятия” се добавя “и браншови организации”;

2. в т. 1 след думата “цени” се добавя “търговски отстъпки, търговски надценки.”

Комисията подкрепя по принцип предложението по т. 1.

Предложението в останалата му част е оттеглено.

Комисията предлага да се създаде нов § 2:

§ 2. В чл. 4, ал. 1 се създава изречение второ: „Членовете на комисията се избират след проведена публична процедура и не могат да бъдат преизбирани веднага за още един мандат.“

§ 2. В наименованието на глава четвърта накрая се добавя "или със значителна пазарна сила".

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 2 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 2 да бъде отхвърлен.

§ 3. Създава се чл. 20а: „Значителна пазарна сила”

Чл. 20а. (1) Значителна пазарна сила притежава предприятие, което не е с господстващо положение, но с оглед на своя пазарен дял, финансови ресурси, възможности за достъп до пазара, технологично равнище и стопански отношения с други предприятия може да попречи на конкуренцията на съответния пазар, тъй като неговите доставчици или купувачи са зависими от него.

(2) Критериите за определяне и оценка на пазарното положение на предприятията по ал. 1 се определят в методиката по чл. 44, ал. 3, която комисията публикува на страницата си в интернет.”

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

В § 3:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) *Предприятие, което има дял под десет на сто на пазара, на който осъществява основната си икономическа дейност, не притежава значителна пазарна сила.*“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 3 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 3 да бъде отхвърлен.

§ 4. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя изразът "или със значителна пазарна сила".

2. Досегашният текст става ал. 1 и в нея в текста преди т. 1 след думите „господстващо положение“ навсякъде се добавя изразът „или със значителна пазарна сила“.

3. В чл. 21 се създава т. 6 със следното съдържание:

„6. необосновано пряко или косвено въздействие върху конкурент с цел отстраняването му от съответния пазар.“

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

1. Точка 3 се заличава.

2. В чл. 21 се създава се нова т. 6-8:

„6. прилагане на различни условия по отношение на еквивалентни сделки с други търговски партньори, като по този начин ги поставя в сравнително по-неблагоприятно положение;

7. прилагане на различни условия по отношение на договорните срокове за плащане в нарушение на закон или на изискванията на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011г. относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки (ОВ, L48/1, 23.02.2011);

8. поведение в противоречие с добросъвестната търговска практика, по начин, който уврежда или може да увреди интересите на конкурентните или би могло:

а) да ограничи доставката или откаже предлагане към потребителите на стока под притежавана от производител регистрирана собствена търговска марка, в случаите, когато търговското предприятие предлага същият продукт, със своя марка;

б) да препятства търговски партньор да предоставя по-добри условия на трети лица, включително на санкции за такива случаи.“

Предложението е оттеглено.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 4 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 4 да бъде отхвърлен.

§ 5. В чл. 26 се правят следните промени:

1. В ал. 1 придобива следната редакция:

„Чл. 26. (1) Комисията разрешава концентрацията, ако тя е извършена без противопоставяне на сливащо се предприятие и ако не води до установяване или засилване на господстващо положение или на значителна пазарна сила, които значително биха попречили на ефективната конкуренция на съответния пазар.“

2. В ал. 2 след думите „господстващо положение“ се добавя изразът „или значителна пазарна сила“, след което се добавя запетая.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

В § 5, т. 1 думите „ако тя е извършена без противопоставяне на сливащо се предприятие и“ се заличават.

Предложението е оттеглено.

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

Параграф 5 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 5 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 5 да бъде отхвърлен.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Създават се нови §:

§... В наименованието на глава шеста думите “Секторни анализи“ се заменят с “Анализи“;

§... В чл. 27 се създават ал. 3 - 7:

“(3) Комисията извършва задължително анализи, не по-рядко от веднъж годишно за секторите, в които има предприятия с монополно, или господстващо положение и прави заключителни доклади с оценка за състоянието на конкурентната среда в тях, както и за резултатите от

наложените санкции и предприетите мерки спрямо нарушителите на този закон.

(4) Когато вътрешните цени на електроенергия, вода, горива, основни борсови стоки и други чувствителни стоки и услуги се отклоняват с над 5 процентни пункта от инфлацията за предходното тримесечие, Комисията извършва сравнителни анализи на елементите на себестойността на българските предприятия с господстващо положение, извършващи тези доставки и производители на същите стоки или услуги в Европейския съюз и в съседни страни. Въз основа на тези анализи Комисията изготвя заключителни доклади и се произнася с решение дали има данни за злоупотреба с господстващо положение, както и за предприемането на по-нататъшни проверки и мерки за защита на конкурентната среда.

(5) Заключителните доклади от анализите по ал. 3 и ал. 4 се предоставят на Националната агенция по приходите и на други държавни органи за преценка дали ценовите отклонения не са свързани с нарушения на данъчните и други закони и за предприемане на по-нататъшни действия от тяхна страна.

(6) Чувствителните стоки и услуги или групи от стоки и услуги, по смисъла на ал. 4, се определят с постановление на Министерския съвет.

(7) Информацията, необходима за извършване на секторни анализи, се събира от Комисията по реда на чл. 46 до 49 включително от този закон.»

Предложението е оттеглено.

§ 6. В чл. 28 се създава т. 4:

"4. проектите на типови договори и/или общи условия за доставка на стоки предназначени за продажба, на предприятия с общ годишен оборот за предходната година над 50 млн. лева, както и предложенията за промени в тях."

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Параграф 6 да отпадне.

Предложението е оттеглено.

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

Параграф § 6 се изменя така:

„§ 6. В чл. 28 се създава т. 4:

4. изготвените от предприятия с общ годишен оборот за предходната година над 50 млн. лева типови договори и/или общи условия или проектите за такива, които предвиждат предоставяне на стоки или услуги на други предприятия, включително предложенията за промени в тях.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Досегашния § 6 става § 2 и се изменя така:

„§ 2. В дял втори се създава глава седма „а“ с чл. 37а:

Глава седма а

ЗЛОУПОТРЕБА С ПО-СИЛНА ПОЗИЦИЯ ПРИ ДОГОВАРЯНЕ

Чл.37а. (1) Забранява се всяко действие или бездействие на предприятие с по-силна позиция при договаряне, което е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на потребителите и на по-слабата страна при договарянето, която е микро, малко или средно предприятие. Недобросъвестни по смисъла на този член са действия или бездействия, които нямат обективно икономическо основание, като необоснован отказ да се доставят или закупят стоки или услуги, налагане на необосновано тежки или дискриминационни условия, или неоснователно прекратяване на търговски отношения.

(2) Наличието на по-силна позиция при договаряне се определя с оглед характеристиките на структурата на съответния пазар и конкретното правоотношение между засегнатите предприятия, като се отчита степента на зависимост между тях, характера на дейността им и разликата в нейния мащаб, вероятността за намиране на алтернативен търговски партньор, включително съществуването на алтернативни източници на снабдяване, канали за разпространение и/или клиенти.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага следната редакция на § 6, който става § 3:

§ 3. В дял втори се създава глава седма „а“ с чл. 37а:

„Глава седма “а“

ЗЛОУПОТРЕБА С ПО-СИЛНА ПОЗИЦИЯ ПРИ ДОГОВАРЯНЕ

Чл. 37а. (1) Забранява се всяко действие или бездействие на предприятие с по-силна позиция при договаряне, което е в противоречие с добросъвестната търговска практика и уврежда или може да увреди интересите на по-слабата страна при договарянето и на потребителите. Недобросъвестни са действия или бездействия, които нямат обективно икономическо основание, като необоснован отказ да се доставят или закупят стоки или услуги, налагане на необосновано тежки или дискриминационни условия, или неоснователно прекратяване на търговски отношения.

(2) Наличието на по-силна позиция при договаряне се определя с оглед характеристиките на структурата на съответния пазар и конкретното правоотношение между засегнатите предприятия, като се отчита степента на зависимост между тях, характера на дейността им и разликата в нейния мащаб, вероятността за намиране на

алтернативен търговски партньор, включително съществуването на алтернативни източници на снабдяване, канали за разпространение и/или клиенти.“

§ 7. В чл. 38 се създава ал. 4:

„(4) Когато производство по глава четвърта и седма се образува по искане на лице по ал. 1, т. 3, неговата самоличност се запазва в тайна, ако молителят е поискал това в жалбата.“

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 7 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 7 да бъде отхвърлен.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Създава се нов §:

§.... В чл. 44, ал. 3 думите «приета от комисията методика» се заменят с «приети от комисията методики»

Предложението е отеглено.

§ 8. В чл. 60, ал. 1, т. 20 накрая се добавя изразът "или по проекти на типови договори и/или общи условия за доставка на стоки, по чл. 28, т. 4, както и по проекти за промени в типови договори или общи условия”.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

В § 8:

1. думите „или по проекти на типови договори и/или общи условия за доставка на стоки по чл. 28, т. 4, както и по проекти за промени в типови договори или общи условия” се заличават.

2. създава се нова т. 24:

„24. приема методики за извършваните производства по този закон”.

3. досегашната т.24 става 25.

Предложението е отеглено.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 8 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 8 да бъде отхвърлен.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Създават се нови §:

§.... В чл. 68, ал.1 накрая се добавя “ и мотивите към тях.”

§.... Създават се чл. 72а и 72б със следното съдържание:

„Срокове

Чл. 72а. Проучването по установяване на злоупотреба със значителна пазарна сила се извършва и приключва по Глава девета.

Временни мерки

Чл. 72б. (1) Комисията по искане на страните или по своя инициатива, когато съществува риск от сериозно увреждане на интересите на потребителите или на участниците на пазара, може във всеки момент от хода на производството да приложи временна мярка за спиране на твърдените нарушения по чл. 21, във връзка с чл. 20а, по реда на чл. 5б. Като временна мярка комисията може да задължи предприятието да ѝ предостави и да обяви на интернет страницата си типовите договори и общите условия, които използва за периодична доставка на стоки, като отклоняване от публично обявените договори не се разрешава.

(2) Временна мярка по ал. 1 се налага с мотивирано определение. Определението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като обжалването не спира изпълнението му.“

§.....В чл. 91, се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

“(1) Производство за извършване на анализи от Комисията се образува с нейно решение на основание чл. 27 по реда на чл. 38 от този закон.”

2. В ал. 5:

а) в текста преди т.1 думите “ може да” се заличават;

б) точка 2 се изменя така:

“2. може да препоръча на компетентните държавни органи, включително органите на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление да предприемат мерки за подобряване на конкурентната среда в сектора;“

в) създава се нова т. 4:

“4. изпраща анализите на други органи съгласно чл. 27, ал. 5.”

Предложението е оттеглено.

§ 9. В чл. 92 се правят следните промени:

1. В ал. 1 накрая се добавя „като в случаите на чл. 28, т. 4 предприятията изпращат на комисията проектите на типови договори и/или общи условия“.

2. В ал. 5 се създава т. 3:

„3. определя срок на предприятията по чл. 28, т. 4 да направят промени в типовите договори или общите условия, когато това е

необходимо за привеждането им в съответствие с правилата на конкуренцията“

3. Създава се ал. 7:

„(7) Предприятията, получили становище по ал. 5, т. 1, включително след извършени промени в случаите по ал. 5, т. 3, са длъжни да поддържат на интернет страницата си публикувани получените оценка за съответствие типови договори и/или общи условия, както и да ги спазват при сключване на конкретни договори за периодична доставка.“

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Параграф 9 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

1. В § 9:

„1. В ал. 1 се създава изречение второ: „В случаите по чл. 28, т. 4 производството не може да бъде започнато по решение на комисията.“

2. Създава се нова т. 3:

„3. В ал. 6 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 5, т. 1 и 2“.

3. Точка 3 става т. 4 и се изменя така:

„4. Създава се нова ал. 7:

(7) Предприятията, получили становище по ал. 5, т. 1, включително след извършени промени в случаите по ал. 5, т. 3, са длъжни да публикуват на страницата си в Интернет получените оценка за съответствие типови договори и/или общи условия и текста на решението на комисията, като могат да заличат данните, представляващи производствена или търговска тайна.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 9 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 9 да бъде отхвърлен.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Създават се нови § 4-6:

„§ 4. В наименованието на глава дванадесета накрая се добавя“и седма „а“.

§ 5. В чл. 94, ал. 1 след думите „глава седма“ се добавя“или седма „а“.

§ 6. В чл. 98, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „глава седма“ се добавя“или седма „а“.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създадат нови § 4, 5 и 6:

§ 4. В наименованието на глава дванадесета думата „глава“ се заменя с „глави“ и накрая се добавя „и седма „а““.

§ 5. В чл. 94, ал. 1 след думите „глава седма“ се добавя „или седма „а““.

§ 6. В чл. 98, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „глава седма“ се добавя „или седма „а““.

§ 10. В чл. 100, ал. 6, се създава т. 4:

„4. непредоставяне за оценка на проектите на типови договори и/или общи условия или непубликуване на интернет страницата на предприятието на типови договори и/или общи условия с оценка за съответствие, или изменение на типови договори и/или общи условия без оценка за съответствие, или сключване на договори за доставка в нарушение на типови договори и/или общи условия с оценка за съответствие“.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Параграф 10 да отпадне.

Предложението е оттеглено.

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

Параграф 10 да отпадне.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 10 става § 7 и се изменя така:

„§ 7. В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Комисията при нарушение на забраната по чл. 37а, ал. 1 налага на предприятието имуществена санкция в размер до 10 на сто от реализирания от предприятието оборот от продажбата на продукта, предмет на нарушението за предходната година, но не по-малко от 10 000 лв. Когато няма реализиран оборот, комисията налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лева.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

5. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея в т. 1 и 2 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

7. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 5 и 6“ се заменят с „ал. 6 и 7“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага следната редакция на § 10, който става § 7:

§ 7. В чл. 100 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) За нарушение на забраната по чл. 37а, ал. 1 комисията налага имуществена санкция в размер до 10 на сто от реализирания от предприятието оборот от продажбата на продукта, предмет на нарушението за предходната година, но не по-малко от 10 000 лв. Когато няма реализиран оборот, комисията налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 2” се заменят с „ал. 3”.

4. Досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6.

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея навсякъде думите „ал. 3” се заменят с „ал. 4”.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 5 и 6” се заменят с „ал. 6 и 7”.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Създава се нов § 8:

§ 8. В чл. 102, ал. 4 думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 8:

§ 8. В чл. 102, ал. 4 думите „ал. 4” се заменят с „ал. 5”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието.

§ 11. (1) В 3-месечен срок от влизане в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията:

1. приема изменения и допълнения на Устройствения правилник на Комисията за защита на конкуренцията; и на други актове за привеждането им в съответствие с този закон;

2. изготвя и публикува на интернет страницата си за публично обсъждане проект на промени в методиката по чл. 44, ал. 3 за определяне на предприятия със значителна пазарна сила, по който може да бъдат представяни становища в срок не по-кратък от 14 дни, и публикува на интернет страницата си методиката с приетите промени.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 11 става § 9 и се изменя така:

§ 9. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията привежда в съответствие с него Устройствения правилник на Комисията за защита на конкуренцията и другите актове, предвидени в закона;

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 11, който става § 9:

§ 9. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Комисията за защита на конкуренцията привежда в съответствие с него Устройствения правилник на Комисията за защита на конкуренцията и другите актове, предвидени в закона.

§ 12. В 3-месечен срок от влизане в сила на този закон предприятията с общ годишен оборот за предходната година над 50 млн. лева представят на Комисията за защита на конкуренцията проектите на типови договори и/или общи условия за периодична доставка на стоки, предназначени за продажба и:

1. при оценка за съответствие ги публикуват на интернет страницата си и предлагат на доставчиците си промени за привеждане на сключените договори в съответствие в 2-месечен срок от становището на комисията по чл. 92, ал. 5, т. 1;

2. в случаите по чл. 92, ал. 5, т. 3 ги представят на комисията за повторна оценка и при положително становище прилагат реда по т. 1.“

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Параграф 12 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

Параграф 12 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 12 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 12 да бъде отхвърлен.

§ 13. В закона за храните (Обн. ДВ. бр. 90 от 1999 г., изм. ДВ. бр.102 от 2003 г., бр.70/2004 г., бр.87, 99 и 105 от 2005 г., бр.30, 31, 34, 51, 55 и 96 от 2006 г., бр.31 и 51 от 2007г., бр. 36 и 69 от 2008 г., бр.23, 41, 74, 82 и 93 от 2009г., бр.23, 25, 59, 80 и 98 от 2010 г., бр.8/2011 г., изм. и доп. ДВ.

бр.54 и 77 от 2012 г., изм. бр. 68/2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нов чл. 19:

"Чл. 19. (1) За периодични доставки на храни, предназначени за продажба в обекти по чл. 12, когато купувачите са с общ годишен оборот за предходната година над 50 милиона лева, се сключват писмени договори, които трябва да съответстват на типовите договори и/или общи условия по чл. 28, т. 4 от Закона за защита на конкуренцията и на правилата за добросъвестна търговска практика.

(2) Договорите по ал. 1 не могат да включват:

1. предоставянето на услуги от купувача на продавача, независимо дали са свързани или не са с предмета на продажбата или изпълнението им да бъде обвързано със сключването на други договори за такива услуги;

2. забрани или ограничения за предоставянето на стоките от продавача на други купувачи;

3. ограничение за доставка или отказ за предлагане към потребителя на стока под притежавана от производител регистрирана собствена търговска марка, в случаите когато търговецът по ал.1 предлага същия продукт със своя марка;]

4. такси и услуги, неосновани на добросъвестната търговска практика:

- несъответстващи на действително предоставена услуга;

- с непропорционална и прекомерна цена или чиято стойност се начислява по непрозрачен начин, затрудняващ успешното планиране на резултатите от облигационното отношение."

5. препятстване на търговски партньор да предоставя същите или подобри условия на трети лица, включително налагане на санкции за такива случаи."

2. В чл. 20б досегашният текст става ал. 1 и се създава ал. 2:

"(2) Лицата, които извършват търговия на дребно с храни, не могат да прехвърлят на доставчиците отговорността, включително да налагат неустойки:

1. когато срокът на съхранение на храните е изтекъл в обекта, в който са доставени;

2. за бракувани храни в търговския обект, с изключение на доставени храни с недостатъци, които не са могли да бъдат установени при доставката им в обекта."

3. В чл. 26, ал. 1, се създава т. 12:

„12. договорите по чл. 19 и спазването на изискванията по чл. 20б, ал. 2.“

4. В чл. 27, ал. 4, т.6 след думата „документацията“ се добавя „включваща и сключените договори“.

5. В чл. 43, ал. 1 изразът "и чл. 18, ал. 1" се заменя с израза "чл. 18, ал. 1, чл. 19 и чл. 20б, ал. 2".“

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:
Параграф 13 да отпадне.

Предложението е оттеглено.

Предложение от н. п. Димитър Делчев и група народни представители:

В § 13:

1. Точка 1 отпада, а точки 2, 3, 4 и 5 стават съответно т. 1, 2, 3 и 4.

2. В т. 2:

а) относно ал. 2 на чл. 20б думите „на дребно“ се заличават.

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Клаузи в договор, които налагат отговорност по ал. 2 са нищожни.“

3. В т. 3, относно чл. 26, думите „договорите по чл. 19“ се заличават.

4. В т. 5, относно чл. 43, думите „чл. 19“ се заличават.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

В § 13:

1. Точки 1 и 2 се изменят така:

1. Създава се нов чл. 19:

„Чл. 19. (1) Договорът за продажба нахрани, предназначени за последваща продажба от купувача, се сключва в писмена форма.

(2) Договорът по ал. 1 не може да:

1. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да предлага или закупува стоки или услуги на или от трети лица;

2. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да предоставя същите или по-добри търговски условия на трети лица;

3. предвижда санкции при предоставяне на същите или по-добри търговски условия на трети лица;

4. се изменя едностранно, освен ако това не е изрично предвидено в договора;

5. предвижда възнаграждения за услуги, които не са реално предоставени;

6. предвижда прехвърляне на неоправдан или непропорционален търговски риск към една от страните;

7. предвижда срок за плащане, по-дълъг от 30 дни от датата на получаване на фактурата за доставка или друга покана за плащане. Когато фактурата или поканата са получени преди получаване на стоката, срокът започва да тече от деня, следващ деня на получаване на стоката, независимо че фактурата или поканата за плащане са от преди това;

8. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да прехвърля вземания на трети лица.

(3) Уговорки в нарушение на ал. 2 са нищожни.“

2. Създава се глава шеста „б“ с чл. 37е, 37ж, 37з, 37и, 37й, 37к, 37л:

Глава шеста „б“

Национален консултативен съвет за по-добро функциониране на веригата от доставки на храни. Помирителна комисия

Чл. 37е. (1) Към Министерството на земеделието и храните се създава Национален консултативен съвет за по-добро функциониране на веригата от доставки на храни („Национален съвет“) под председателството на министъра на земеделието и храните. Националният съвет се състои от представители на Министерството на икономиката, Министерството на земеделието и храните, на Българската асоциация хранителна и питейна индустрия, на професионалните организации на производителите на храни, на браншовите организации на търговците на храни и от независими експерти.

(2) Националният съвет има за цел да съдейства за осъществяване на стопанска дейност в сектора на храните при зачитане на договорната свобода и гарантиране на конкурентоспособността, доверието и последователността, които са необходими за развитието на бизнеса, иновациите и трите стълба на устойчивостта (икономически, социален и екологичен) в полза на потребителите и обществото като цяло.

(3) Организацията и дейността на Националния съвет се уреждат с правилник, приет от Националния съвет.

(4) Националният съвет в дух на сътрудничество, взаимни отстъпки и зачитане на интересите на всяка от страните и интересите на потребителите, обсъжда и дава становища, мнения и препоръки по проблеми, установени по веригата за производство и търговия с храни, по въпроси на правоприлагането във връзка с дейности по веригата за производство и търговия с храни, по законопроекти и проекти на подзаконови нормативни актове, и др.

(5) Националният съвет приема декларация, с която се присъединява към Принципите за добри практики, разработени от Форума на високо равнище за подобряване на функционирането на веригата на предлагането на храни.

(6) Националният съвет се ръководи от министъра на земеделието и храните. Националният съвет избира измежду лицата, представляващи Българската асоциация хранителна и питейна индустрия, професионалните организации на производителите на храни и браншовите организации на търговците на храни на ротационен принцип двама заместник-председатели на съвета за срок от една година.

(7) Националният съвет се свиква на заседания от председателя или по искане на член на съвета, който предлага и дневния ред на заседанието.

(8) С цел осигуряване на целите на Националния съвет и неговата ефективна дейност към Националния съвет се създават постоянни комисии по икономически, правни и други въпроси, свързани с веригата за производство и търговия с храни. По конкретни поводи и за обсъждане на актуални въпроси могат да бъдат създавани работни групи.

(9) Разходите по дейността на Националния съвет са за сметка на членовете, участващи в тях.

Чл. 37ж. (1) Към Националния съвет се създава Помирителна комисия, която съдейства за разрешаването на спорове между производители и търговци на храни, включително във връзка със спазването на добрите практики в бранша и с прилагането на нелоялни търговските практики.

(2) Помирителната комисия е независима и към нея не могат да се отправят задължителни указания относно изпълнението на дейността ѝ.

(3) Помирителната комисия осъществява дейността си по правилник, одобрен от министъра на земеделието и храните, и при спазване на Принципите за добри практики, разработени от Форума на високо равнище за подобряване на функционирането на веригата на предлагането на храни.

(4) Производството пред Помирителната комисия е безплатно.

Чл. 37з. (1) Помирителната комисия се състои от председател, посочен от министъра на земеделието и храните, и членове - лица, посочени в списъци, изготвени по предложение на представените в Националния съвет професионални организации на производителите на храни и браншови организации на търговците на храни, и одобрени от министъра на земеделието и храните.

(2) Председателят на Помирителната комисия е юрист и притежава най-малко 15-годишен професионален опит.

(3) Членовете на Помирителната комисия са изявени специалисти в брани, свързан с веригата за производство и търговия с храни, и са с юридическо или икономическо образование.

(4) Помирителната комисия провежда помирително производство в тричленен състав, състоящ се от председателя и двама членове, които се посочват от всяка от страните по спора от списъците по ал. 1.

(5) Помирителното производство може да се проведе от едноличен арбитър, в случай че страните по спора са постигнали писмено съгласие за това.

(6) Не може да участва в помирителното производство лице, което:

1. е съпруг, роднина по права линия, по съребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен на някоя от страните по спора;

2. е бил в трудово-правно отношение с някоя от страните по спора през последните 3 години;

3. поради други обстоятелства може да се счита за заинтересувано пряко от изхода на производството.

(7) Всяка от страните по спора има право да поиска отстраняване на член на Помирителната комисия, ако за същият е налице което и да е от обстоятелствата по ал. 6.

(8) Член на Помирителната комисия или председателят е длъжен да си направи самоотвод, ако са налице обстоятелствата по ал.б.

(9) Членовете на Помирителната комисията и председателят нямат право да разгласяват сведения, които са им станали известни във връзка с изпълнението на задълженията им.

Чл. 37и. (1) Помирителното производство пред Помирителната комисия се образува въз основа на писмено искане от производител или търговец на храни по смисъла на Закона за храните.

(2) Искането трябва да съдържа изложение на фактите и конкретни претенции, както и предложение за член на Помирителната комисия от списъците по чл. 37з, ал. 1. Към искането се прилагат всички документи, необходими за изясняване предмета на спора.

(3) Неподписани или анонимни искания не се разглеждат от Помирителната комисия.

(4) Искане, подадено повторно по въпрос, по който вече има приключило производство на Помирителната комисия, не се разглежда, освен ако е във връзка с изпълнението на постигнатото споразумение между страните по спора или се основава на нови факти и обстоятелства. Производствата по такива искания касаят само новите факти и обстоятелства.

(5) Ако искането е непълно или неясно, или липсват достатъчно документи, Помирителната комисия оставя искането без движение, информира подателя за това и му дава срок 14 дни за отстраняване на недостатъка.

(6) Полученото искане се изпраща на засегнатите лица, които в срок до 14 дни трябва да представят становища и доказателства.

(7) В 1-месечен срок от образуване на помирителното производство председателят на Помирителната комисия насрочва ден и час за провеждане на помирително заседание, определя мястото за провеждане на заседанието и изпраща покана за участие до страните по спора.

Чл. 37й. (1) Помирителната комисия разглежда споровете в открито заседание.

(2) В заседанието страните представят всички доказателства, на които основават твърденията си.

(3) Когато Помирителната комисия сметне, че е необходимо допълнително изясняване на обстоятелствата по спора, тя може да поиска от страните документи, информация или допълнителни доказателства.

(4) За изясняване на въпроси, за които се изискват специални знания, Помирителната комисия може да назначи вещо лице.

Чл. 37к. (1) Помирителната комисия съдейства за доброволното уреждане на споровете чрез сключване на споразумение между страните по спора.

(2) За сключването на споразумение Помирителната комисия изготвя писмено помирително предложение, което се представя на страните по спора за потвърждение. Помирителното предложение се приема с обикновено мнозинство от състава, който разглежда помирителното производство.

(3) В случай, че в 3-месечен срок от сформирание на решаващия орган по ал. 4 Помирителната комисия не е представила помирително предложение или предложението не бъде прието от страните по спора, спорът може да бъде отнесен пред правораздавателен или специализиран държавен орган.

Чл. 37л. (1) Помирителната комисия се подпомага от секретариат.

(2) Секретариатът организира деловодството, води кореспонденцията, участва в заседанията на Помирителната комисия, изготвя и подписва протоколите от нейните заседания.

2. Точки 3, 4 и 5 да отпаднат.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 13, който става § 10:

§ 10. В Закона за храните (обн., ДВ, бр. 90 от 1999 г., изм., бр. 102 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 87, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 31, 34, 51, 55 и 96 от 2006 г., бр. 31, 51 и 53 от 2007 г., бр. 36 и 69 от 2008 г., бр. 23, 41, 74, 82 и 93 от 2009 г., бр. 23, 25, 59, 80 и 98 от 2010 г., бр. 8 от 2011 г., бр. 54 и 77 от 2012 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 26 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се нов чл. 19:

„Чл. 19. (1) Договорът за покупка на храни за последваща продажба не може да:

1. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да предлага или закупува стоки или услуги на или от трети лица;

2. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да предоставя същите или по-добри търговски условия на трети лица;

3. предвижда санкции при предоставяне на същите или по-добри търговски условия на трети лица;

4. се изменя едностранно, освен ако това е изрично предвидено в договора;

5. предвижда възнаграждения за услуги, които не са реално предоставени;

6. предвижда прехвърляне на неоправдан или непропорционален търговски риск към една от страните;

7. предвижда срок за плащане по-дълъг от 30 дни от датата на получаване на фактурата за доставка или друга покана за плащане; когато фактурата или поканата е получена преди получаване на стоката, срокът започва да тече от деня, следващ деня на получаване на стоката, независимо че фактурата или поканата за плащане е отпреди това;

8. съдържа забрана или ограничение за страна по договора да прехвърля вземания на трети лица.

(2) Уговорки в нарушение на ал. 2 са нищожни."

2. Създава се глава шеста „б“ с чл. 37е - 37л:

„Глава шеста „б“

**НАЦИОНАЛЕН КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ПО-ДОБРО
ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ВЕРИГАТА НА ПРЕДЛАГАНЕ НА ХРАНИ.
ПОМИРИТЕЛНА КОМИСИЯ**

Чл. 37е. (1) Към министъра на земеделието и храните се създава Национален консултативен съвет за по-добро функциониране на веригата на предлагане на храни (Национален съвет).

(2) В състава на Националния съвет са включени представители на Министерството на земеделието и храните, Министерството на икономиката, Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия, професионалните организации на производителите на храни и браншовите организации на търговците на храни.

(3) Председател на Националния съвет е министърът на земеделието и храните.

(4) Националният съвет насърчава сключването на споразумения между сдружения на производители и търговци на храни, дава становища, мнения и препоръки по проблеми, установени по веригата на предлагане на храни и по проекти на нормативни актове, включително по тяхното прилагане, и други.

(5) Националният съвет се свиква на заседание от председателя или по искане на една трета от членовете на съвета, които предлагат дневния ред на заседанието.

(6) Националният съвет може да се подпомага от комисии или работни групи.

(7) Членовете на Националния съвет не получават възнаграждение за работата си в него.

(8) Министърът на земеделието и храните издава правилник за организацията и дейността на Националния съвет.

Чл. 37ж. (1) Към министъра на земеделието и храните се създава помирителна комисия, която съдейства за извънсъдебно разрешаване на спорове между производители и търговци на храни, включително и за спазването на добрите практики и неприлагането на нелоялни търговски практики.

(2) Помирителната комисия осъществява дейността си по правилник, издаден от министъра на земеделието и храните.

(3) Производството пред помирителната комисия е безплатно.

Чл. 37з. (1) Помирителната комисия се състои от председател, определен със заповед на министъра на земеделието и храните, и

членове - лица, предложени от професионалните организации на производителите на храни и браншовите организации на търговците на храни, представени в Националния съвет. Списъкът с предложените членове се одобрява от министъра на земеделието и храните.

(2) За председател на помирителната комисия се избира лице, което има висше юридическо образование и юридически стаж не по-малко от 10 години.

(3) Членовете на помирителната комисия са специалисти в бранш, свързан с веригата за предлагане на храни, и имат висше юридическо или икономическо образование.

(4) Помирителната комисия провежда помирително производство в тричленен състав, състоящ се от председателя и двама членове, които се избират от списъка по ал. 1 от всяка от страните по спора.

(5) Помирителното производство може да се проведе от председателя или само от един член на помирителната комисия, в случай че страните по спора са постигнали писмено съгласие за това.

(6) Не може да участва в помирителното производство член на комисията:

1. който е съпруг или се намира във фактическо съжителство, или е роднина по права, сребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен с някоя от страните по спора;

2. който е бил представител или пълномощник на страна по спора;

3. който е бил в трудово или гражданско правоотношение с някоя от страните по спора през последните три години;

4. за който съществуват други обстоятелства, пораждащи основателно съмнение в неговата непристрастност.

(7) Председателят или член на комисията е длъжен да си направи отвод, ако е налице обстоятелство по ал. 6.

(8) Председателят и членовете на комисията подписват декларация, че не са налице обстоятелствата по ал. 6 за всяка процедура, в която участват, и я предоставят на страните по спора.

(9) Всяка от страните по спора има право да поиска отстраняване на председателя или член на комисията, ако е налице обстоятелство по ал. 6.

(10) Председателят и членовете на комисията нямат право да разгласяват сведения, които са им станали известни във връзка с изпълнението на задълженията им.

Чл. 37и. (1) Помирителното производство се образува въз основа на писмено възражение от производител или търговец на храни по смисъла на този закон.

(2) Във възражението се посочват фактите и обстоятелствата по спора, конкретните искания, както и избраният член на помирителната комисия от списъка по чл. 37з, ал. 1. Към

възражението се прилагат всички документи, необходими за изясняване предмета на спора.

(3) Не се разглеждат анонимни възражения, възражения по спор, за който има приключило помирително производство на помирителната комисия или спорът е отнесен за решаване пред съдебен орган.

(4) Приключило помирително производство може да се преразгледа, ако се отнася до нови факти и обстоятелства и спорът не е отнесен за решаване от съдебен орган или е във връзка с изпълнението на постигнато споразумение между страните по спора.

(5) Ако възражението е непълно или неясно или липсват достатъчно документи, помирителната комисия оставя възражението без движение, информира подателя и определя 14-дневен срок за отстраняване на недостатъка.

(6) Възражението се изпраща на засегнатите лица, които в 14 – дневен срок представят становища и доказателства.

(7) В едномесечен срок от образуване на помирителното производство председателят на комисията определя ден, час и място за провеждане на заседанието и изпраща покана за участие до страните по спора.

Чл. 37к. (1) Помирительната комисия разглежда спора в открито заседание, като при необходимост може да поиска от страните допълнителни документи, информация или доказателства.

(2) За изясняване на спора помирителната комисия може да назначи вещо лице.

Чл. 37л. (1) Помирительното производство завършва със сключване на писмено споразумение между страните. Споразумението се изготвя от комисията в тримесечен срок от образуването на помирителното производство и се предоставя на страните по спора.

(2) Страните по спора сключват споразумението в 10-дневен срок от предоставянето му.

(3) В случай че в срока по ал. 1 помирителната комисия не е представила писмено споразумение или споразумението не е прието от страните по спора, производството се прекратява.“

§ 14. Сключените договори се привеждат в съответствие с § 13, т. 1 и 2, в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

Предложение от н. п. Петър Славов и Мартин Димитров:

Параграф 14 да отпадне.

Предложението е оттеглено.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Параграф 14 става § 11 се изменя така:

§ 11. Договорите, сключени до влизането в сила на този закон, се привеждат в съответствие с него в 6-месечен срок от влизането му в сила.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 14, който става § 11:

§ 11. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон договорите за продажба на храни, сключени до влизането му в сила, се привеждат в съответствие със Закона за храните.

Предложение от н. п. Делян Добрев и група народни представители:

Създава се нов § 12:

§ 12. Националният съвет и Помирителната комисия по § 13, т. 2 се създават в срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 12:

§ 12. Националният консултативен съвет за по-добро функциониране на веригата на предлагане на храни и помирителната комисия към министъра на земеделието и храните се създават в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ:**

ПЕТЪР КЪНЕВ

